

การกัณฑ์ผู้ร่วมกระทำความผิด เป็นพยานในทัศนะของ
เจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการ และ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

ปัญหาการกัณฑ์ผู้ร่วมกระทำความผิดไว้ เป็นพยานไว้ เป็นพยานย่อมแตกต่างกันไปในแต่ละ
สถาบันหรือหน่วยงาน และแต่ละระดับของการสืบสวนและสอบสวนการรับฟังความคิดเห็นของแต่ละ
ฝ่ายจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของ บ.ป.ป. เช่น
ตำรวจ อัยการ และสำนักงาน ก.พ. การศึกษาครั้งนี้จึงได้ทำการสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ทรง
คุณวุฒิในสถาบันหรือหน่วยงานดังกล่าว ดังนี้

1. การสอบถาม และสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 11 ท่าน จากกอง
กำกับการ 6 กองปราบปราม ซึ่งทำหน้าที่พนักงานสอบสวนในสำนวนคดีที่ส่งมาจากสำนักงาน
บ.ป.ป. และ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เคยใช้วิธีการกัณฑ์ผู้ร่วมกระทำความผิด เป็นพยานในการปฏิบัติงาน
เพื่อให้ได้ข้อยืนยันหลักการกัณฑ์ผู้ร่วมกระทำความผิดเป็นพยาน ปัญหาที่เกิดขึ้นสืบเนื่องจากวิธี
การ และความเห็นที่มีต่อการดำเนินงานของ บ.ป.ป. โดยเน้นถึงสาเหตุหรือปัญหาที่ทำให้สม
ควรนำเอาวิธีการกัณฑ์ผู้ร่วมกระทำความผิดเป็นพยาน มาปรับใช้ในขั้นตอนของ บ.ป.ป.

2. การสอบถาม และสัมภาษณ์ พนักงานอัยการ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเคยมีส่วนรับ
ผิดชอบในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ และที่เคยปฏิบัติงานโดยใช้วิธีการกัณฑ์ผู้ร่วม
กระทำความผิดเป็นพยาน เมื่อทราบถึงขั้นตอนการปฏิบัติงาน และข้อดีข้อเสียในวิธีการ ตลอดจน
ความเห็นในการนำเอาวิธีการกัณฑ์ผู้ร่วมกระทำความผิดเป็นพยานมาปรับใช้ในการสืบสวนและ
สอบสวนของ บ.ป.ป.

3. การสอบถาม และสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)
ระดับสูง จำนวน 2 ท่าน ผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการ บ.ป.ป. และมีความรู้
ความชำนาญโดยตรงทางด้านการพิจารณาดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการที่ได้กระทำความผิด

ซึ่งสามารถจะให้รายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนในการดำเนินการ รวมทั้งกฎ ระเบียบที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการกันตัวผู้ร่วมกระทำความผิดเป็นพยาน ที่สามารถเปิดช่องให้หรือไม่เปิดช่องให้ และแนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรคที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วหรือคาดว่าจะเกิดขึ้นในภายหน้า

ด้วยเหตุผลที่ว่า การปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ป. ไม่เคยวางนโยบายหรือหลักการดำเนินการกันตัวผู้ร่วมกระทำความผิดเป็นพยานอย่างจริงจังมาก่อน ในทางปฏิบัติมักจะปล่อยให้เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และสำนักงาน ก.พ. เป็นผู้พิจารณาตัดสินใจหลังการชี้มูลความผิดโดยคณะกรรมการ ป.ป.ป. เพราะฉะนั้น การผลักดันในการปฏิบัติงานย่อมเกิดขึ้นอย่างไม่ต้องสงสัย เนื่องจากความไม่สอดคล้องต้องกัน กฎ ระเบียบของแต่ละหน่วยงาน หรือบางครั้งกลายเป็นความขัดกันของกฎ ระเบียบ กับแนวทางปฏิบัติ ซึ่งการวิเคราะห์วิจัยที่มีรากฐานจากข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบถาม สัมภาษณ์ น่าจะนำไปสู่การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้เกิดความสอดคล้องต้องกัน อันจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงานต่อไป

ต่อไปนี้จะ เป็นตารางแสดงข้อมูลที่สรุปได้จากการสอบถาม และสัมภาษณ์ กลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

สรุปผลการสอบถาม สัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจ

สาเหตุที่ต้องมีการกันตัว	
1.	ต้องการประจักษ์พยานยืนยันพฤติการณ์
2.	ไม่ปรากฏพยานหลักฐานอื่นใด หรือมีแต่ขาดน้ำหนัก

3. ต้องการสืบสาวไปถึงผู้ร่วมกระทำความผิดคนอื่น ๆ หรือเพื่อให้ได้พยานหลักฐานเพิ่มเติม
4. เป็นคดีอุกฉกรรจ์ซึ่งต้องพยายามหาตัวผู้กระทำความผิดที่เป็นตัวการมาลงโทษชั้นเด็ดขาด

วิธีการกันตัว

1. านชั้นแรกจะ เรียกตัวผู้ร่วมกระทำความผิดที่เป็นผู้ต้องสงสัยมาสอบถามในฐานะผู้ให้ข้อมูล หรือสอบสวนในฐานะพยานก่อน เพื่อประเมินสถานการณ์
2. หากเห็นสมควรให้มีการกันตัวไว้เป็นพยาน ก็ทำเรื่องเสนอสั่งไม่ฟ้องเพื่อกันตัวไว้ต่อไป
(มักจะพิจารณาจากผู้ร่วมกระทำความผิดที่มีพยานหลักฐานมัดตัวอ่อนที่สุด แต่สามารถให้การเป็นประโยชน์ได้มาก หรือไม่เข้าตัวการสำคัญ)

ปัญหาที่พบจากการกั้นตัว

1. พยานอาจปรักปรำคนอื่นมากเกินไปจนความเป็นจริง เพื่อผลประโยชน์
ของคุณ
2. บางครั้งพยานอาจไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร เพราะกลัว
อันตรายจากการให้ข้อเท็จจริง หรือไม่แน่ใจในตัวเจ้าหน้าที่ของ
รัฐ ว่าจะให้ความคุ้มครองหรือคุ้มกันได้
3. พยานอาจกลับคำให้การในภายหลังหากว่าสัดส่วนของโทษในความผิด
ที่ได้กระทำลงไปนั้น แตกต่างจากโทษที่จะได้รับการแจ้งความ
เท็จ หรือเบี่ยงความเท็จมาก
4. ลี้ภัยเบื้องกำลังคนและกำลังทรัพย์สำหรับการให้ความคุ้มครองพยาน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกรณีของ บ.บ.บ.

1. เป็นความผิดที่กระทบต่อคนหมู่มากและประเทศชาติ
2. ข้าราชการผู้กระทำความผิดไม่ยอมรับสารภาพง่าย ๆ เพราะทำให้
ต้องถูกดำเนินการทั้งทางวินัยและทางอาญา
3. คดี บ.บ.บ. ใช้เวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนยาวนานมาก
ทำให้พยานจดจำเหตุการณ์ในการกระทำความผิด หรือสิ่งแวดล้อม
คลาดเคลื่อนได้

4. สาเหตุ 2 ประการใหญ่ ๆ ที่ทำให้ผู้กระทำความผิดในคดี บ.บ.บ. หลุดพ้นจากความรับผิดชอบก็คือ พยานหลักฐานอ่อน และลักษณะของการกระทำไม่เป็นความผิด

สรุปผลการสอบถาม สัมภาษณ์ พนักงานอัยการ

ขั้นตอนและวิธีการ

1. กรณีแรก เป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ดำเนินการมาแล้ว
2. กรณีที่สอง เป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้ดำเนินการมาก่อน
ถ้าอัยการเห็นสมควร เนื่องจากพยานหลักฐานแวดล้อมกรณีเบาบางมาก ก็จะสั่งไม่ฟ้องแล้วส่งไปให้สอบสวนในฐานะพยานใหม่ (อัยการมักจะพิจารณาในกรณีการขาดพยานบุคคลที่จะนำมาประกอบพยานเอกสาร และในกรณีพยานหลักฐานอ่อน แต่มีพยานแวดล้อมพอสมควรซึ่งสมควรกันตัวผู้ร่วมกระทำความผิดเป็นพยานประกอบ)

ปัญหาและอุปสรรคจากการกันตัว	
1.	ปกติศาลรับฟังพยานผู้ร่วมกระทำผิดค่อนข้างน้อย ยกเว้นจะมีพยานแวดล้อมอื่นประกอบ และมีเหตุผลที่น่าเชื่อถือ
2.	ทำให้เกิดการต่อรองว่าจะกันใครเป็นพยานหรือไม่
ความคิดเห็นเกี่ยวกับกรณีของ ป.บ.บ.	
1.	บุคคลธรรมดาที่ร่วมกระทำผิดถือเป็นผู้สนับสนุน
2.	การกระทำผิดของข้าราชการมักจะหาพยานหลักฐานยาก เพราะเหตุประการหนึ่งคือ ไม่ตั้งร่องรอยหรือมีผู้รู้เห็นน้อย
3.	ผู้มีอำนาจพิจารณาต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตอย่างมาก
4.	การให้เอกสิทธิ์หรือความคุ้มกันแก่พยานมีความสำคัญต่อความร่วมมือที่จะได้จากพยาน

สรุปผลการสอบถาม สัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.พ.

ประเด็นสำคัญในการพิจารณาโทษทางวินัย	
1.	การสอบสวนและพิจารณาโทษทางวินัยจะ เน้นหนักที่ เนื้อหาในการกระทำ ความผิด และ เจตนา
2.	กฎ ระเบียบของสำนักงาน ก.พ. ไม่เปิดช่องให้มีการกันตัวผู้ร่วมกระทำ ความผิด เป็นพยาน โดยไม่มีการยกเว้นหรือลดหย่อนโทษให้ผู้ที่ถูกกันตัว
3.	การรับสารภาพของข้าราชการไม่เป็นประโยชน์ในการพิจารณาโทษทางวินัย
4.	โทษทางวินัยมี 2 ระดับ คือ โทษสำหรับความผิดร้ายแรงกับโทษสำหรับความผิดไม่ร้ายแรง
5.	มีมติคณะรัฐมนตรีให้อำนาจแก่ ก.พ. ในการส่ง เรื่องให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนิน การทางอาญาได้ด้วย โดยในทางปฏิบัติจะ เป็นการแจ้งให้ต้นสังกัด เป็นผู้รับผิดชอบจัดการ
ความคิดเห็นเกี่ยวกับกรณีของ ป.ป.ป.	
1.	การกันตัวผู้ร่วมกระทำ ความผิดไว้ เป็นพยานสามารถกระทำโดยหน่วยงาน ป.ป.ป. ได้ แต่กระทำโดย ก.พ. ไม่ได้ จึงเป็น ความขัดกันของหลักการที่ทำให้ประสิทธิภาพของ ป.ป.ป. ลดลงได้
2.	การกันตัวผู้ร่วมกระทำ ความผิดโดย ป.ป.ป. ควรจะพิจารณา เจตนาเป็นหลัก และดูพยานหลักฐานประกอบอื่น ๆ ด้วย

3. หากคณะกรรมการ ป.บ.ป. ต้องการใช้วิธีการกันตัวผู้ร่วมกระทำ ความผิด เป็นพยาน จะต้องพยายามให้มีการออกกฎหมายเกี่ยวกับการฟ้องอย่างชัดเจนเพื่อให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้อำนาจในการปฏิบัติ งานเป็นพิเศษได้

ตัวอย่างข้อเท็จจริงของการดำเนินการทางวินัยของสำนักงาน ก.พ.

เรื่องที่ 1¹ การตรวจรับสิ่งของราชการ โดยมีคณะกรรมการ 3 คน แต่ไปตรวจจริง ๆ คนเดียว ส่วนอีก 2 คนนั้น เช่นรับโดยไม่ได้ไปตรวจจริง ดังนี้ เมื่อเกิดความเสียหายใด ๆ ขึ้นก็ตาม การพิจารณาลงโทษจะแยกพิจารณา 2 ขั้นตอน คือ ถ้าปรากฏว่าผู้เข้าร่วมเซ็นชื่อรับว่ามีข้อบกพร่องดังกล่าวอยู่แล้วยังเซ็นชื่อลงไป ผู้ที่ไปตรวจรับจะต้องถูกพิจารณาโทษในความผิดขั้นร้ายแรง คือ ให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ส่วนผู้ที่ไม่ได้ไปร่วมตรวจรับหากรู้ถึงข้อบกพร่องดังกล่าวแล้วยังเซ็นชื่อลงไปก็จะต้องถูกพิจารณาโทษในความผิดขั้นร้ายแรงเช่นกัน แต่หากว่าเซ็นชื่อลงไปโดยบริสุทธิ์ใจว่าไม่มีข้อบกพร่องในของเหล่านั้น ก็จะได้ว่าเป็นเรื่องไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเป็นโทษไม่ร้ายแรง ซึ่งโทษที่จะลงก็คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน

เรื่องที่ 2² เป็นเรื่องการทำหลักฐานการเข้าบ้านเป็นเท็จ โดยทั้งผู้เข้าและผู้ให้เข้าเป็นข้าราชการสมคบกันทำหลักฐานการเข้าเพื่อเบิกเงินจากทางราชการโดยมิได้มีการเข้าไป

1 จากการสอบถาม สัมภาษณ์ คณะฯ อื่นสว่าง

2 จากการสอบถาม สัมภาษณ์ คณะฯ รักราชการ

อยู่จริง เมื่อถูกสอบสวนผู้ให้เข้ารับสารภาพกับเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนในกรณีนี้ บรากรูว่าทาง ก.พ. ลงโทษให้ออกทั้งผู้เช่าและผู้ให้เช่า

เรื่องที่ 33 ข้าราชการถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมในข้อหาเล่นการพนันไฮโล เมื่อถูก ดำเนินคดีข้าราชการผู้หนึ่งให้การรับสารภาพเพราะต้องการให้คดีอาญาลี้ลับลง โดยเร็วตามที่ เจ้าหน้าที่ตำรวจแนะนำ แต่เมื่อเรื่องมาถึงสำนักงาน ก.พ. แล้วได้อ้างว่าไม่ได้ร่วมเล่นเป็น เพียงอยู่ในสถานที่นั้นด้วย และสารภาพเพราะตำรวจแนะนำ ดังนี้ ผลการพิจารณาโทษก็คือ ให้ออก เพราะถือว่าเป็นการกระทำความผิดขั้นร้ายแรง

จากข้อเท็จจริงทั้ง 3 เรื่องดังกล่าวมาข้างต้น พอจะได้ข้อสังเกตบางประการ คือ

1. การพิจารณาโทษทางวินัยโดยสำนักงาน ก.พ. เน้นหนักในข้อเท็จจริงและ เจตนาเป็นสำคัญ
2. เมื่อปรากฏว่ามีข้าราชการกระทำผิด และมีการดำเนินการผ่านสำนักงาน ก.พ. จะต้องแจ้งความผิดให้ต้นสังกัดดำเนินการลงโทษทางวินัยทุกรายไปโดย ไม่มีข้อยกเว้น
3. การรับสารภาพในทางสอบสวนของ ก.พ. ไม่ถือว่าเป็นคุณสมบัติแก่การ พิจารณาหากเป็นโทษร้ายแรง
4. การจะบรรเทาโทษให้เบาลงจะพิจารณาเจตนาเป็นหลัก ถ้ามีเจตนาแต่แรก แล้ว แม้ภายหลังจะได้มีการรับสารภาพก็ไม่มีน้ำหนักเพียงใดนักในการลดหย่อนโทษ
5. กฎ ระเบียบในการพิจารณาโทษทางวินัย ไม่เปิดช่องให้ผู้ที่ถูกกันตัวไว้เป็นพยาน ได้รับผลประโยชน์จากการนั้น คือ การถูกกันตัวไว้เป็นพยานไม่เป็นเหตุให้ผู้นั้น ได้รับการยกเว้น หรือลดหย่อนโทษทางวินัย

6. การอ้างว่าถูกผู้บังคับบัญชาขู่ขู่หรือบีบบังคับ จะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นกรณีไปโดยถือหลักว่า มีความรู้ความเข้าใจอยู่แล้วว่าสิ่งที่กระทำลงไปเป็นความผิดหรือไม่ ถ้ารู้อยู่แล้วว่าเป็นความผิดก็จะมีข้ออ้างดังกล่าวเป็นเหตุผลย้อนโทษ

การวิเคราะห์วิจัย

จากผลการออกแบบสอบถาม สัมภาษณ์ที่ผ่านมาทั้งหมด สามารถนำมาวิเคราะห์วิจัยในประเด็นต่าง ๆ ที่จะเป็นข้อมูลอันจะเป็นผลสำหรับการพิจารณานำเอาหลักการกักตัวผู้ร่วมกระทำผิดเป็นพยานมาปรับใช้ในการสืบสวนและสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ป. ดังต่อไปนี้

1. สาเหตุที่ควรให้มีการใช้วิธีการกักตัวผู้ร่วมกระทำผิดเป็นพยาน จากการที่ทุกฝ่ายเห็นพ้องต้องกันว่า การทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการมีผลกระทบต่อประชาชนโดยส่วนรวมและประเทศชาติ โดยผู้กระทำผิดมักจะมีเจตนาทุจริตอย่างชัดเจน แต่รัฐไม่สามารถเอาผิดได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากขาดพยานหลักฐาน เพราะปกติข้าราชการที่กระทำผิดจะไม่ยอมรับสารภาพง่าย ๆ นัก เฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการระดับสูงแม้ว่าจะมีข้าราชการผู้อื่นร่วมกระทำผิดหรือได้รับรู้ถึงข้อเท็จจริงในพฤติการณ์ก็ตาม รัฐก็ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากบุคคลกลุ่มนี้เท่าที่ควร เพราะไม่สามารถจะให้การรับรองได้ว่าเขาจะได้รับความคุ้มครองหรือคุ้มครองตามกฎหมายสำหรับการยอมเปิดเผยข้อเท็จจริง ดังนั้น การกักตัวผู้ร่วมกระทำผิดเป็นพยานจึงเป็นทางเลือกที่จะทำที่ให้เกิดความยืดหยุ่นในทางปฏิบัติ เพื่อที่จะสามารถลงโทษได้ทุกรายที่กระทำผิด แม้ว่าจะไม่สามารถลงโทษอย่างเต็มที่ได้ทุกคน แต่ก็ดีกว่าจะปล่อยให้หลุดรอดไปทั้งหมดทุกคน นอกจากนี้ ผลอีกประการหนึ่งที่จะได้จากการกักตัวผู้ร่วมกระทำผิดเป็นพยานก็คือ การที่จะสืบสวนไปยังพยานหลักฐานประกอบอื่น ๆ อันจะยืนยันคำพยานได้หนักแน่นขึ้น ซึ่งจะประโยชน์อย่างมากเมื่อสำนวนขึ้นสู่การพิจารณาของศาล

2. ขั้นตอนและวิธีการสำคัญที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ป.

คือ

2.1 การเลือกบุคคลที่สมควรกันตัวเป็นพยาน เป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปอยู่แล้วว่าคณะกรรมการ ป.ป.ป. มีอำนาจหน้าที่ที่จะสอบสวนและชี้มูลความผิดแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำความผิด แต่ในการกระทำความผิดแต่ละครั้งมิได้มีเพียง เฉพาะข้าราชการเท่านั้นที่เป็นตัวการ ผู้ใช้และผู้สนับสนุน บุคคลที่ไม่อยู่ในตำแหน่งหน้าที่ราชการที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดก็มิได้อยู่น้อยเช่นกัน ดังนั้น ในแง่ของรูปแบบการกันตัวบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดคือการกันตัวข้าราชการผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิด กับการกันตัวเอกชนผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิดกับข้าราชการไว้เป็นพยาน ในส่วนของเอกชนนั้น เจตนาของกฎหมาย ป.ป.ป. มิได้มุ่งปราบปรามเอกชน เพราะไม่สามารถจะดำเนินการลงโทษทางวินัยได้ เพียงแต่ถ้าหากสอบสวนพบว่ามีส่วนร่วมในการกระทำความผิดทางอาญาก็แจ้งพนักงานสอบสวนดำเนินคดีไปด้วยเท่านั้น ส่วนบทบาทของผู้ร่วมกระทำความผิดก็จะ เป็นการพิจารณาเป็นรายกรณีถึงความหนักเบาของพฤติการณ์ ซึ่งแทบทุกหน่วยงานมองว่าควรจะดูจากตัวการไม่สำคัญ หรือผู้สนับสนุนที่มีพยานหลักฐานมัดตัวบุคคลผู้น้อยผู้น้อย และน่าจะสามารถให้การเป็นประโยชน์ได้มากก่อน นอกจากนี้ ระดับชั้น ตำแหน่งทางราชการก็เข้ามามีส่วนในการพิจารณาในจุดที่ว่า เมื่อใดที่มีข้าราชการระดับสูงกระทำความผิดแล้ว ควรจะเอาโทษให้ได้อย่างเด็ดขาดเพื่อเป็นเยี่ยงอย่างมิให้ข้าราชการผู้นั้นกระทำความผิดและมีให้ข้าราชการระดับสูงอื่น ๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์อันเป็นโทษแก่รัฐและปวงชน รวมทั้งการใช้อำนาจต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในทางที่ไม่ถูกต้องด้วย ส่วนเจตนาที่เป็นสิ่งน่าพิจารณาอีกประการหนึ่ง ว่าถ้าหากสามารถแน่ใจได้ว่าบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดไม่ได้มีเจตนาที่จะกระทำลงแล้ว บุคคลนั้นก็น่าจะได้รับการพิจารณากันตัวไว้เป็นพยานมากกว่าผู้มีเจตนากระทำความผิด

2.2 ความคุ้มกันที่จะให้แก่พยานผู้ร่วมกระทำความผิด เป็นสิ่งสำคัญมากประการหนึ่งที่จะทำให้เกิดความร่วมมืออันดีจากพยาน ความร่วมมือดังกล่าวนี้เองที่จะทำให้ได้มาซึ่งความสมบูรณ์และแน่นอนของพยานหลักฐานที่จะใช้มัดตัวผู้กระทำความผิดคนอื่น ๆ โดยเป็นผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ป. และด้วยเหตุที่ความคุ้ม

กันมาได้เป็นอย่างดีชัดเจนตามกฎหมาย โดยเป็นเพียงระเบียบปฏิบัติต่อกันมาเท่านั้น โดยเป็นอำนาจพิเศษของตำรวจกับอัยการ ส่วนานพระราชบัญญัติ ป.บ.บ. ไม่ได้มีหลักเช่นว่านี้รองรับอยู่เลย เป็นผลให้เจ้าหน้าที่ ป.บ.บ. ก็เกิดความไม่แน่ใจที่จะใช้วิธีการกันตัวผู้ร่วมกระทำความผิดเป็นพยาน แต่การจะให้ความคุ้มกันแก่พยานก็มีข้อควรระวังบางประการ เกี่ยวกับผู้ที่จะ เป็นคนให้ความคุ้มกันแก่พยานว่า ควรจะใกล้ชิดกับผู้ที่ได้รับการกันตัวพอที่จะแน่ใจได้ว่าโอกาสที่จะกลับคำให้การในภายหลัง เป็นไปได้ยาก และผู้ที่จะ เป็นคนให้ความคุ้มกันจะต้อง เป็นผู้ที่ไม่ได้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือมีความสัมพันธ์กับพยานและต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่อย่างดี ซึ่งในสองกรณีนี้เป็นเรื่องที่จะกำหนดกฎเกณฑ์คุณสมบัติได้ยาก จะนับว่าเป็นจุดเสี่ยงก็ได้ นอกจากนี้ ความเหลื่อมล้ำระหว่างการต่อรองให้รับสารภาพกับการกันตัวเป็นพยานก็ยัง เป็นจุดที่ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการขัดต่อกฎหมายได้เช่นกัน ซึ่งจะต้องวางกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด รัดกุม เพื่อการนี้โดยเฉพาะ ส่วนความคุ้มครองพยานในแง่ความปลอดภัยทางกายภาพ ที่ทางตำรวจมีระเบียบปฏิบัติอยู่ก็น่าจะเป็นสิ่งเพียงพออยู่แล้ว เพียงแต่เน้นประสิทธิภาพให้มากขึ้นกว่าเดิม เพราะเหตุผลที่ว่ากำลังพลและงบประมาณของสำนักงาน ป.บ.บ. ในปัจจุบันมีไม่เพียงพอต่อการให้ความคุ้มครองพยานได้ รวมทั้งลักษณะงานการให้ความคุ้มครองย่อม เหมาะกับเจ้าหน้าที่ตำรวจมากกว่าด้วย

3. ปัญหาและอุปสรรคที่อาจจะ เกิดในการนำวิธีการกันตัวผู้ร่วมกระทำความผิดเป็นพยานมาปรับใช้ในการดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.บ.บ.

3.1 ปัญหาและอุปสรรคของคณะกรรมการ ป.บ.บ. ที่สำคัญก็คงจะได้แก่ ตัวบทกฎหมายที่จะมารองรับหรือให้อำนาจหน้าที่ และประสิทธิภาพของ เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน เหตุผลสำหรับข้อนี้ก็คือการที่จะต้องทำให้หน่วยงานมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ควบคู่ไปกับการฝึกอบรม ทั้งทางด้านหลักวิชาการปฏิบัติ และจริยธรรมเพื่อให้เกิดสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน ป.บ.บ. อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับหน่วยงานอื่นที่สำคัญก็คือ กรมตำรวจ สำนักงานคณะกรรมการ ก.พ. และต้นสังกัดของข้าราชการผู้กระทำความผิด

ปัญหาที่กรมตำรวจที่พบในปัจจุบันก็คือ ความล่าช้าในการดำเนินการสืบสวนสอบสวน อันเป็นผลให้พยานหลงลืมเหตุการณ์ หรือเกิดความลังเลไม่แน่ใจจนข้อเท็จจริงต่าง ๆ ส่วนความชำนาญการด้านสืบสวนสอบสวนของเจ้าหน้าที่ ป.ป.ป. ก็ยังนับว่าไม่เพียงพอที่จะเป็นหลักในการดำเนินคดีได้เช่นกัน

ปัญหาของ ก.พ. เกิดจากการที่กฎ ก.พ. ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานของ ป.ป.ป. ในส่วนที่จะไม่เอาโทษแก่ข้าราชการผู้ที่ได้รับการกันตัวไว้เป็นพยานหรือจะเป็นสาเหตุลดหย่อนผ่อนโทษได้ ความสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงานโดยคณะกรรมการ ป.ป.ป. ย่อมเกิดขึ้นได้ไม่เต็มที่อยู่แน่นอน และก็เป็นความลำบากในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ก.พ. อีกประการหนึ่ง ที่ตระหนกอยู่เสมอในเรื่องดังกล่าวนี้

ส่วนปัญหาเกี่ยวกับต้นสังกัดของผู้กระทำความผิดในความร่วมมือกับคณะกรรมการ ป.ป.ป. นั้น มักจะพบบ่อยเสมอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องพยานหลักฐาน หรือการสอบสวนทางวินัยต่อผู้กระทำความผิด ดังนั้น จึงไม่ควรมองข้ามสิ่งเหล่านี้ไป เพราะหากขจัดปัญหาแม้เพียงเล็กน้อยไปได้เท่าใด ก็หมายถึงประสิทธิภาพการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบบนพระราชการย่อมเพิ่มขึ้นโดยลำดับ

ดังนั้น ปัญหาหลัในการสืบสวนและสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ป. ในส่วนของการกันตัวผู้ร่วมกระทำความผิด ก็คือ การขาดตัวทฎหมายที่ให้อำนาจอย่างชัดเจนและฐานะของเจ้าหน้าที่ ป.ป.ป. ซึ่งจะส่งผลทางอ้อมเกี่ยวกับงบประมาณและกำลังพลที่จะต้องเพิ่มขึ้นอีกมากเพื่อการนี้ แต่ก็น่าจะยังมีหนทางแก้ไข โดยแบ่งภาระรับผิดชอบบางเรื่อง เช่น การควบคุมตัวหรือการให้ความคุ้มครองพยาน เป็นอำนาจหน้าที่ของตำรวจ โดยพิจารณาจากหลักการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ป.ป.ป. ของต่างประเทศด้วยก็จะเป็นการแก้ไขข้อบกพร่องและเพิ่มประสิทธิภาพได้อีกทางหนึ่ง